

**«6D070100 – Автоматтандыру және басқару» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған
Карымсакова Нургуль Тлетаевнаның «Басқаруы шектелген динамикалық жүйелердің басқарылу критерийлерін құру»
тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің**

СЫН-ПІКІРІ

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) <u>Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</u> 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация Қазакстан Республикасының Үкіметі жаңындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)</p>	<p>Диссертациялық жұмыс ҚР БФМ ФК Ақпараттық және есептеуіш технология институтының №АР05131027 «Ақпараттық корғаудың биометриялық әдістері мен құралдарын өзірлеу» (2018-2020 ж.ж.) тақырыбы бойынша ғылыми-зерттеу гранттық жоба жұмысы аясында орындалды. Диссертация ғылым дамуының “Ақпараттық, телекоммуникациялық және ғарыштық технологиялар, жаратылыштану ғылымдары саласындағы ғылыми зерттеулер”басым бағытына сәйкес келеді.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін <u>косады</u> /қоспады, ал оның маңыздылығы <u>ашылған</u> /ашылмаған.	Алынған нәтижелер басқарудың математикалық теориясына елеулі үлес қосады. Зерттеу тақырыбының маңыздылығы ашылған
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) тәмен; 4) өзі жазбаған	Диссертант өз бетінше теориялық зерттеулер жүргізіп, колданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді өзірледі
4.	Ішкі бірлік принципі	<p>4.1 Диссертация өзектілігінің негізdemесі:</p> <p>1) <u>негізделген</u>; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.</p> <p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды</p> <p>1) <u>айқындайды</u>;</p>	<p>Диссертация өзектілігі негізделген. Басқаруы шектелген динамикалық жүйелер үшін әмбебап критерий жок.</p> <p>Ұсынылған жұмыстың мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды.</p>

		<p>2) жартылай айқындаиды; 3) айқындаамайды</p> <p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді 	Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді.
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылышы логикалық байланысқан:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ 	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылышы логикалық байланысқан. Диссертация 4 бөлімнен тұрады: бірінші бөлімде алдыңғы зерттеулерге аналитикалық шолу жасалады, екінші бөлімде басқарылатын критерийдің негізгі нәтижелері, үшінші бөлімде бағдарламалық қамтамасыз етуді енгізу және төртінші бөлімде кітапхананың сипаттамасы берілген.
		<p>4.5 Автор ұсынған жана шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>сыни талдау бар;</u> 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген 	Автордың ұсынған жаңа шешімдері (қағидалары, әдістері) белгілі шешімдермен салыстыра дәлелденіп, бағаланады.
5.	Фылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Фылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады) <p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады) <p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) толығымен жаңа; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып</u> 	<p>Фылыми нәтижелер мен ережелер толығымен жаңа. Интервалды математиканың негізінде алғаш рет басқаруы шектеулі тиімді тексерілетін басқару критерийі алынды.</p> <p>Диссертацияның қорытындылары толығымен жаңа, және фылыми нәтижелері диссертацияның ережелеріне сәйкес келеді.</p> <p>Техникалық, технологиялық, шешімдер жаңа және негізделген. Алынған нәтижелерді қымбат физикалық тәжірибелерді жүргізбей техникалық жүйелерді жобалауда колдануға болады.</p>

		табылады); 3) жана емес (25% кем жаңа болып табылады)	
6.	Негізгі корытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан караганда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Барлық алғынған ғылыми нәтижелер қатан математикалық дәлелдерге негізделген
7.	Корғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұраптарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>7.3 Жана ма?</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар; 2) орташа; 3) кен</p> <p>7.5 Макалада дәлелденген бе?</p> <p>1) ия; 2) жок</p>	<p>Диссертацияда интервалды математиканы қолдану негізінде дәлелденген басқаруы шектелген жаңа басқару критерий ұсынылған. Алғынған критерийдің тиімділігі ұлғілік тапсырмаларда көрсетілген. Атап айтқанда, роботтық жүйеде.</p> <p>Корғауға ұсынылған барлық ғылыми ережелер дәлелденген және зерттеу нәтижелері 15 макалада жарияланды (оның ішінде 7 макала ҚР БФМ БГСБК ұсынған басылымдарда, 2 макала «SCOPUS» халықаралық дәйексөздер базасына енгізілген журналда). Диссертация тақырыбы бойынша әзірленген бағдарламалық өнімдерге 2 авторлық күәлік алды</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің тандауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алғынған: бағдарламалық камтамасыз етуді әзірлеуде авторлық күәліктер бар.</p>	<p>Диссертацияда интервалдық математиканы қолдану арқылы таңдалған тәсіл негізделген және толығымен сипатталған.</p> <p>Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алғынған: бағдарламалық камтамасыз етуді әзірлеуде авторлық күәліктер бар.</p>

		<p>отырып алынған:</p> <p>1) <u>ија</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	
		<p>8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және зандылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) <u>ија</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	Теориялық қорытындылар модельді есептерде дәлелденген және расталған
		<p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған</p>	Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған
		<p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз</p>	Әдебиеттік шолу акпараттың жеткілікті көлемін қамтиды
9	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <p>1) <u>ија</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	Алынған басқару критерийлері техникалық, электроэнергетикалық және экономикалық модельдерді зерттеуде қолданылуы мүмкін.
		<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада колдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) <u>ија</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	Диссертацияның нәтижелері практикалық бағытта және оны техникалық жүйелерді зерттеуде, сонымен катар жобалауда колдануға болады
		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	Диссертацияда практикада колдануға қатысты алынған теориялық нәтижелер толығымен жаңа
10.	Жазу және	Академиялық жазу сапасы:	Академиялық жазу сапасы мен диссертацияны көрсету стилі орташа

	ресімдеу сапасы	2) <u>орташа;</u> 3) орташадан төмен; 4) төмен.	
--	-----------------	---	--

Қорытынды:

Философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру;

Ресми рецензент:
физико-математика ғылымдарының докторы,
ҚР Білім және ғылым министрлігі
Ғылым комитеті Математика және Математикалық
Модельдеу институтының бас ғылыми қызметкері

Жұматов С.С.

МММИ БФҚ
С.С. Жұматовтың қолын
 растаймын

МММИ кадр бөлімінің бас инспекторы

Мұхтарова Э.А.